

Schoolrapport ondersteuning

School voor Speciaal Basisonderwijs De Wissel (00RU00)

2017-2018

School voor Speciaal Basisonderwijs De Wissel

Wilhelminalaan 1

1623 MA Hoorn

0229-216793

m.leek@dewissel-hoorn.nl

Samenvatting

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Hieronder staat in het kort welke onderwijsondersteuning School voor Speciaal Basisonderwijs De Wissel (00RU00) kan bieden en op welke punten we ons de komende periode zullen ontwikkelen.

Algemeen

Gegeven	Antwoord
Datum invullen	25-10-2017
Naam van de school	School voor Speciaal Basisonderwijs De Wissel (00RU00)
Schoolconcept	Traditioneel onderwijs
Denominatie	Algemeen Bijzonder
Naam van het schoolbestuur	Stichting Federatie Hoorn2 (41470)
Naam samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband PO 2702 De Westfriese Knoop (PO 2702)
Aantal leerlingen	222

Visie op ondersteuning van de school

Het uitgangspunt bij de zorg is dat elke leerling bijzonder en uniek is. Er wordt op onze school onderwijs geboden dat past bij de mogelijkheden van de leerling en deze uitdaagt om een stap verder te komen. Dit doen we door: ? Het stellen van (hoge) doelen ? De totale ontwikkeling van de leerling centraal te stellen ? Het kind te benaderen vanuit zijn systeem (gezin) Het leren van leerlingen wordt gestimuleerd binnen een krachtige leeromgeving. Het didactisch klimaat is gericht op het opdoen van succeservaringen. We bereiken dit door het stellen van doelen en het aanbieden van leerstof die het kind uitdaagt deze doelen ook te halen. Het onderwijsaanbod is gebaseerd op de SBO leerlijnen, waarin kennis van de doelgroep en inzichten omtrent leren zijn verwerkt. We werken daarbij opbrengstgericht.

Visie op ondersteuning van het samenwerkingsverband

De missie passend onderwijs van het Samenwerkingsverband de Westfriese Knoop gaat over het aansluiten van het onderwijsaanbod bij de onderwijsbehoeften van alle leerlingen! Dat betekent voor de regio West-Friesland dat iedere leerling een onderwijsaanbod krijgt dat passend is! Het Samenwerkingsverband de Westfriese Knoop speelt een ondersteunende en faciliterende rol bij het continu optimaliseren van het onderwijs. - Wij zijn gericht op professionaliseren. - Wij werken samen. - Wij zijn solidair - Wij stellen hierbij het belang van de leerling centraal. De meeste leerlingen kunnen zich probleemloos ontwikkelen in het basisonderwijs. Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte zijn sterker afhankelijk van de kwaliteit van het onderwijs. De mate waarin hun ondersteuningsbehoefte een belemmering vormt, hangt af van de basiskwaliteit en het niveau van de ondersteuning van het onderwijs. De leerkracht speelt dus een grote rol in het aanbieden van een passend onderwijsaanbod. Passend onderwijs vraagt een continue investering in goede didactische en pedagogische vaardigheden van leerkrachten, hoge verwachtingen en een schoolcultuur waarin resultaten op alle niveaus zichtbaar worden gemaakt (professionaliseren). Passend onderwijs in West-Friesland staat voor: 1. Leerling ontplooiing! Ieder die werkt met leerlingen gaat uit van de ontwikkelingsmogelijkheden van een leerling (en niet van de beperkingen). 2. Doen wat werkt! Ontwikkelingsmogelijkheden van een leerling worden vertaald in haalbare onderwijs-, scholings- en ondersteuningsdoelen met een sterk handelingsgericht karakter. 3. Samenwerken! Alle partners in

deze regio gaan voor resultaatgerichte samenwerking en leggen naar elkaar verantwoording af. Partners zijn leerlingen, ouders en professionals in het onderwijs, in de zorg en bij de gemeenten.

Basisondersteuning

In het samenwerkingsverband van alle scholen in de regio is afgesproken aan welke onderwijsondersteuning elke school in ieder geval kan bieden. Dit heet de basisondersteuning. School voor Speciaal Basisonderwijs De Wissel biedt extra ondersteuning aan een specifieke groep leerlingen.

Op onze school zijn we vooral gericht op leerlingen van 4 tot en met 12 jaar met cognitieve ondersteuningsbehoeften en gedragsproblemen. Het gaat om onderwijsachterstanden die om uiteenlopende redenen zijn veroorzaakt. In onze SBO-school zitten kinderen met een IQ van ongeveer 60 tot en met ongeveer 140. Voor vrijwel alle kinderen geldt dat ze bij ons op school komen vanwege leerachterstanden. De oorzaak van de achterstand verschilt per kind, maar loopt via pure leerproblemen, via sociaal-emotionele problematiek tot ernstige gedragsproblematiek.

Sterke punten en grenzen aan de ondersteuning

De kwaliteit van onze school is goed, dit zien we in heel veel zaken terug. Op basis van het kwaliteitssysteem maken we keuzes waar we aan gaan werken. We houden ons zorgplan op orde en stellen het tijdig bij. Volgend schooljaar gaan we bezig met het verbeteren van de gegevens uit de toets analyse naar het toepassen hiervan in de les. We hebben dit jaar voor de eerste keer een nieuw leerlingvolgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling ingevuld. Vanuit de analyse gaan we hier mee aan de slag. Er is regelmatig overleg tussen intern begeleiders en directie. Van hieruit wordt bepaald of een leerling in het ZORO (klein zorgoverleg) of in een OT (ondersteuningsteam) wordt besproken. Op groepsniveau vinden er twee keer per jaar leerling- en groepsbesprekingen plaats met de leerkracht. Hier wordt gekeken naar de ontwikkelingsdoelen van de individuele leerling, van de groep maar ook van de leerkracht. Ouders worden betrokken bij de gesprekken over de ontwikkeling van hun kind. Hiernaast vinden er nog op meerdere niveaus overleggen plaats, waarbij het criterium steeds is dat het zinvol moet zijn. Wij werken met basis+ groepen, structuurgroepen en streamgroepen: Basis+ groep: we werken zoveel mogelijk regulier en waar nodig bieden we extra structuur. Hierbij moet je denken aan extra organisatie in ruimte en tijd, de opdracht opsplitsen in kleinere porties, instructie op een andere wijze. Structuurgroep: voor leerlingen met ASS problematiek of andere psychiatrische problemen. Streamgroep: deze leerlingen hebben een uitstroomprofiel praktijkschool, waar we met passende perspectieven werken aan hun ontwikkelingsdoelen. We hebben veel specialismen binnen onze school zoals fysiotherapie, logopedie, speltherapie, dyslexiebegeleiding vanuit de Onderwijsbegeleidingsdienst (OBD), Motorische remedial teaching (MRT), Sociale Vaardigheidstraining, psycho-educatie, Rots en watertraining, autigym. Bij complexe gedragsproblemen worden onze leerkrachten begeleid door een gedragsspecialist. Fysiek geweld wordt niet geaccepteerd. Wij beschouwen het als een uiting van een onderliggend probleem en zoeken dan naar wat wij beter kunnen doen zodat dit niet meer gebeurt. Voor ons moet er dan duidelijk worden dat er verbetering zichtbaar wordt. Is dit niet het geval en is de veiligheid van de andere kinderen, van het kind zelf of van de leerkracht in het geding, dan houdt het voor ons op en zal er verwijzing naar het speciaal onderwijs (so) plaats moeten vinden. Dit traject lopen we altijd samen met ouders, wij zien hen als partners.

Ambities en ontwikkeldoelen

Om het onderwijs te blijven verbeteren, zodat het aansluit bij de onderwijsbehoeften van onze leerlingen, hebben we de volgende ambities: We willen een sterke analyse van de toetsen leren maken en de aanpak in de klas hierop laten aansluiten. Op deze manier sluit de aanpak in de les beter aan op waar de kinderen staan en wat ze nodig hebben. Ontwikkelen van het Integraal Kind en Expertise Centrum, samen met de Piramide en de Eenhoorn en externe partijen. Dit betekent dat er allerlei partners in ??n gebouw zitten, waardoor er binnen ??n pedagogische lijn gewerkt wordt en er korte lijnen zijn. Met behulp van de methodiek van School Wide Positive Behavior Support (SWPBS) willen we een klimaat creëren in de groepen die gedragsproblemen voorkomt en het leren bevordert. We willen meer grip krijgen op onze veranderende doelgroep. - Kiezen van een nieuwe methode voor

het domein WO - Versterken van het aanbod creatieve en culturele vorming.

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Onze leerlingen

- 2.1 Kenmerkend voor onze leerlingen
- 2.2 Overige informatie

3 Ondersteuning

- 3.1 Specialisten
- 3.2 Fysieke ruimten
- 3.3 Voorzieningen
- 3.4 Specifiek onderwijsaanbod
- 3.5 Toegepaste methodieken
- 3.6 Protocollen

4 Betrokkenen en samenwerking bij ondersteuning

5 Kwaliteit van de ondersteuning

- 5.1 Normering Inspectie
- 5.2 Indicatoren handelingsgericht werken

6 Ambities en ontwikkeldoelen

Bijlagen

A: Kengetallen

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Het speciaal onderwijs blijft bestaan voor kinderen die daar het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Vergelijkingsgroep

In dit rapport worden verschillende resultaten gepresenteerd ten opzichte van een vergelijkingsgroep. Deze vergelijkingsgroep bestaat uit alle scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs die meedoen aan Perspectief op School.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal (basis)onderwijs (cluster 3 en 4) samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen en deze gegevens zijn gecheckt door een adviseur.

2. Onze leerlingen

2.1 Kenmerkend voor onze leerlingen

De School voor Speciaal Basisonderwijs De Wissel (00RU00) is vooral gericht op leerlingen van 4 jaar tot en met 12 jaar met de volgende ondersteuningsbehoefte(n):

- Auditief/communicatief
- Cognitief
- Fysiek
- Gedragmatig

Kenmerkend voor onze leerlingen

Op onze school zijn we vooral gericht op leerlingen van 4 tot en met 12 jaar met cognitieve ondersteuningsbehoeften en gedragsproblemen. Het gaat om onderwijsachterstanden die om uiteenlopende redenen zijn veroorzaakt. In onze SBO-school zitten kinderen met een IQ van ongeveer 60 tot en met ongeveer 140. Voor vrijwel alle kinderen geldt dat ze bij ons op school komen vanwege leerachterstanden. De oorzaak van de achterstand verschilt per kind, maar loopt via pure leerproblemen, via sociaal-emotionele problematiek tot ernstige gedragsproblematiek.

Hierna krijgt u meer informatie over elk van de ondersteuningsbehoefte(n) en waar de school zich vooral op richt.

Auditief/communicatief

In de tabel hieronder is opgenomen op welke auditieve/communicatieve ondersteuningsbehoefte de school zich vooral richt.

Gegeven	Aanwezig
Taalontwikkelingsstoornis (TOS)	✓
Spraakontwikkelingsstoornis	✓
Communicatieve beperking met Autisme Spectrum Stoornis (ASS)	✓
Slechthorend/gehoorproblemen	—
Slechthorend met meervoudige beperking	—
Doof (met of zonder CI)	—
Doof met meervoudige beperking	—

Bovenstaande ondersteuningsbehoefte is veelal gecombineerd met autisme spectrum stoornis (ASS), gecombineerd met sociaal-emotionele ontwikkelstoornissen en gecombineerd met gedragsstoornissen.

Cognitief

In de tabel hieronder is opgenomen op welke cognitieve ondersteuningsbehoefte de school zich vooral richt.

Gegeven	Aanwezig
Hoogbegaafd	✓
Normaal begaafd/normaal	✓
Moeilijk lerend/matig begaafd	✓
Zeer moeilijk lerend/zwak begaafd	-
Lager dan zeer moeilijk lerend	-

Bovenstaande ondersteuningsbehoefte is veelal gecombineerd met autisme spectrum stoornis (ASS), gecombineerd met sociaal-emotionele ontwikkelstoornissen en gecombineerd met gedragsstoornissen.

Ten aanzien van de ondersteuning cognitief is de volgende toelichting van belang.

In onze SBO-school zitten kinderen met TIQ van 60 tot en met 140. Voor vrijwel alle kinderen geldt dat ze bij ons op school komen vanwege leerachterstanden. De oorzaak van de achterstand verschilt per kind, maar loopt van pure leerproblemen, via sociaal-emotionele problematiek tot complexe gedragsproblematiek.

Fysiek

In de tabel hieronder is opgenomen op welke fysieke ondersteuningsbehoefte de school zich vooral richt.

Gegeven	Aanwezig
Chronische ziekte/langdurig ziek	✓
Lichamelijke beperking	✓
Meervoudige beperking	✓
Ernstig meervoudig beperkt	-

Bovenstaande ondersteuningsbehoefte is veelal gecombineerd met autisme spectrum stoornis (ASS), gecombineerd met sociaal-emotionele ontwikkelstoornissen en gecombineerd met gedragsstoornissen.

Ten aanzien van de ondersteuning fysiek is de volgende toelichting van belang.

Deze fysieke ondersteuningsbehoefte komt niet veel voor. Soms wordt bij een kind dat al bij ons zit een ziekte vastgesteld (epilepsie, kinderreuuma, slikproblematiek met canule) en dan doen wij er alles aan om ervoor te zorgen dat het kind ondanks belemmeringen bij ons op school kan blijven. We hebben daar in de afgelopen jaren een paar voorbeelden van gehad en we weten inmiddels dat we dat vaak goed kunnen opvangen. We staan als school dan ook open voor kinderen van buitenaf met soortgelijke problematiek. Het blijft echter wel belangrijk om per casus af te wegen of we de benodigde ondersteuning op het fysieke gebied, in combinatie met de cognitieve - en of sociaal-emotionele ondersteuning, werkelijk kunnen bieden. Combinaties met andere stoornissen kunnen voorkomen. Ook daar maken we steeds per geval een afweging.

Gedragmatig

In de tabel hieronder is opgenomen op welke gedragmatige ondersteuningsbehoefte de school zich vooral richt.

Gegeven	Aanwezig
Internaliserend gedrag	✓
Externaliserend gedrag	✓
Psychiatrische stoornissen	✓
Autisme	✓

Bovenstaande ondersteuningsbehoefte is veelal gecombineerd met autisme spectrum stoornis (ASS), gecombineerd met sociaal-emotionele ontwikkelstoornissen, gecombineerd met gedragsstoornissen en gecombineerd met De ondersteuningsbehoefte is altijd gerelateerd aan leerproblematiek.

Ten aanzien van de ondersteuning gedragmatig is de volgende toelichting van belang.

In onze school zitten veel kinderen met een psychiatrische stoornis (Vanuit DSM IV/V) (Autistische stoornissen, gedragsproblematiek, sociaal-emotioneel, hechtingsstoornis, ADHD, ODD, angststoornis en combinaties daarvan). Afhankelijk van de aard van de problematiek bekijken we per kind of wij in staat zijn om de kinderen te begeleiden. We hebben in voorgaande jaren een viertal speciale groepen (structuurgroepen) gekend waarin dat deel van deze doelgroep waarbij sprake was van zeer complexe problematiek opvingen. Nu onder passend onderwijs de geldkraan is dichtgedraaid en we nog maar 1 groep gefinancierd krijgen, zijn we genoodzaakt grenzen te stellen aan de hoeveelheid kinderen die we kunnen begeleiden. De aard van de problematiek en de intensiteit waarmee de problematiek zich voordoet zijn leidend bij de afweging of kinderen al dan niet kunnen worden geplaatst, of op onze school kunnen blijven.

Visueel

In de tabel hieronder is opgenomen op welke visuele ondersteuningsbehoefte de school zich vooral richt.

Gegeven	Aanwezig
Enkelvoudige visuele beperking	—
Meervoudige visuele beperking	—
Blind	—

2.2 Overige informatie

Korte of tijdelijke plaatsing

In onderstaande tabel is zichtbaar of de school korte/tijdelijke plaatsing van een leerling mogelijk maakt. Dit kan verschillen van dagopname tot langere periodes.

Gegeven	Aanwezig	Aantal leerlingen	Verblijfsduur
Observatiegroep	–	–	–
Crisisplek	–	–	–
Kort verblijf overige reden	–	–	–

Facilitering terugplaatsing

In onderstaande tabel is zichtbaar of de school terugplaatsing naar het reguliere onderwijs faciliteert met een fte-vrijstelling of specifiek arrangement.

Gegeven	Aanwezig	Hoe
Fte-vrijstelling	–	–
Arrangement	–	–

3. Ondersteuning

In dit hoofdstuk is beschreven welke mogelijkheden de school heeft om ondersteuning aan leerlingen te bieden. In paragraaf 3.1 tot en met 3.6 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Zo ziet u waar de ondersteuning aanwezig is.

 Op de school

De ondersteuningsmogelijkheden van de school zijn ingedeeld in drie soorten. Zo ziet u welke soort ondersteuning het betreft.

 Algemene ondersteuning

 Ondersteuning van cognitieve ontwikkeling

 Ondersteuning van sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag en werkhouding

Zo ziet u of de ondersteuning aanwezig is en of er in relatie tot specifieke ondersteuning een afspraak is binnen de basisondersteuning van het samenwerkingsverband.

 Aanwezig / de afspraak is nagekomen

 Niet aanwezig / er is geen afspraak

 Er is wel een afspraak maar die is niet nagekomen

3.1 Specialisten

De lijst van specialisten geeft de expertise weer waarover het schoolteam beschikt om tegemoet te komen aan specifieke onderwijsbehoeften van kinderen.

Het gaat zowel om specialisten die onderdeel uitmaken van het team, als om specialisten die beschikbaar zijn vanuit het schoolbestuur of het samenwerkingsverband.

Legenda

In de lijst wordt per functie weergegeven:

Aantal   het aantal personen in de functie

Diploma   het aantal personen in de functie met een specifiek diploma voor deze deskundigheid

Fte   het aantal fte waarvoor de personen in de functie beschikbaar zijn

Waar	Specialist	Ondersteuning	Aantal	Diploma	Fte	Afspraak	Benchmark
	Autisme-specialist		8	8	5,00 fte	—	67 %
	Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider		3	3	0,10 fte	—	67 %
	Dyscalculiespecialist		1	0	0,05 fte	—	25 %
	Dyslexiespecialist		2	1	0,60 fte	—	33 %
	Intern begeleider/ zorgcoördinator		4	4	1,90 fte	✓	100 %
—	Laagbegaafdenspecialist		—	—	—	—	33 %
—	Leerlingbegeleider		—	—	—	—	25 %
	Logopedist		1	1	0,46 fte	—	92 %

Waar	Specialist	Ondersteuning	Aantal	Diploma	Fte	Afspraak	Benchmark
	Motorisch remedial teacher		1	1	0,14 fte	—	50 %
	Orthopedagoog		—	—	—	—	58 %
	Psycholoog		2	2	0,88 fte	—	58 %
	Reken-/wiskunde-specialist		1	0	0,04 fte	—	50 %
	Remedial teacher		1	1	0,46 fte	—	33 %
	Schoolmaatschappelijk werker / gezinsspecialist / JGT-er		—	—	—	—	92 %
	Specialist gedrag / sociale vaardigheden		3	3	0,60 fte	—	83 %
	Specialist meer- en hoogbegaafdheid		1	1	0,04 fte	—	17 %
	Taal-/leesspecialist		3	1	0,42 fte	—	58 %
	Trajectbegeleider/-medewerker		—	—	—	—	17 %
	Verpleegkundige (school- /jeugdhulp-)		1	1	0,00 fte	—	8 %

Toelichting

Door bezuinigingen onder Passend Onderwijs is het aantal beschikbare of werkelijk inzetbare specialisten die niet voor de klas staan afgenomen. Aan het einde van schooljaar 2015-2016 heeft de school twee logopedisten moeten ontslaan en is de time-out-voorziening opgeheven. Inzet van specialisten is marginaal geworden. De core-business is het werken in de klas met de leerkracht en eventueel nog een assistent. Het beperkt op een aantal gebieden - werken met kinderen met ernstige gedragsproblematiek - de mogelijkheden, omdat opvang van deze kinderen als ze niet in de klas kunnen zijn, eigenlijk niet beschikbaar is.

3.2 Fysieke ruimten

De fysieke ruimten in het schoolgebouw zeggen iets over de mogelijkheid om het bieden van onderwijsondersteuning mogelijk te maken voor leerlingen en over de toegankelijkheid van het onderwijs. Het gaat ook om de aanpassingen in de school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken (traplift, rolstoeltoegankelijkheid, fysiotherapie, etc.).

Waar	Fysieke ruimte	Ondersteuning	Aanwezigheid	Afspraak	Benchmark
	Behandelingsruimte		✓	-	92 %
	Ontspanningsruimte		✓	-	33 %
	Praktijklokalen/-voorzieningen keuken		-	-	67 %
	Praktijklokalen/-voorzieningen tuin(kas)		-	-	33 %
	Prikkelarme werkplek of stillerimte		✓	-	67 %
	Ruimte met individuele werkplekken		-	-	58 %
	Ruimte met specifieke functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA		✓	-	75 %
	Ruimte voor één op één begeleiding		✓	-	83 %
	Ruimte voor een time-out		-	-	25 %
	Snoezelruimte		-	-	33 %
	Verzorgingsruimte		-	-	58 %
	Zwembad		-	-	0 %
	Structuurgroepen		✓		
	Computerlokaal		✓		
	Wisselatelier		✓		
	Spelkamer		✓		

Toegankelijkheid van fysieke ruimten

De ruimten in de school zijn voor iedereen toegankelijk.

3.3 Voorzieningen

De aanwezige voorzieningen voor leerlingen, dan wel intern op de school zelf of extern toegankelijk, zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Waar	Voorziening	Ondersteuning	Aanwezigheid	Afspraak	Benchmark
	Autiklas		✓	–	42 %
–	Gedragsgroep		–	–	33 %
–	Hoogbegaafdheidsklas / steunpunt hoogbegaafden		–	–	0 %
–	Observatieklas		–	–	8 %
–	Rekenklas		–	–	0 %
–	Schakelklas		–	–	0 %
–	Taalklas		–	–	0 %
–	Time-out voorziening / ITV		–	–	17 %
–	Tussenvoorziening (OPDC of rebound)		–	–	0 %

Toelichting

Op dit moment financiert het SWV ??n structuurgroep (autiklas). We hebben er echter twee in de school op dit moment. Deze tweede financieren we zelf.

3.4 Specifiek onderwijsaanbod

Een specifiek onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school. Dit aanbod geeft een handelingsrepertoire dat voor de school beschikbaar is, oftewel hoe zij preventief, curatief of stimulerend kan handelen na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Waar	Specifiek onderwijsaanbod	Ondersteuning	Aanwezigheid	Afspraak	Benchmark
—	Aanbod dyscalculie		—	—	25 %
	Aanbod dyslexie		✓	✓	50 %
	Aanbod gedifferentieerde instructie		✓	✓	83 %
	Aanbod hoog- en meerbegaafd		✓	—	17 %
—	Aanbod laagbegaafdheid		—	—	67 %
	Aanbod NT2		✓	—	25 %
	Aanbod spraak/taal		✓	—	67 %
	Aanbod Autisme		✓		
	Gedragsproblematiek		✓		
	Minder begaafden		✓		

Toelichting

We hebben een aanbod voor kinderen die moeite hebben met rekenen, maar we noemen dat nog geen aanbod dyscalculie. Bij gedragsproblematiek geldt dat we een school zijn met verbrede toelating. We hebben echter geen verbrede leerkrachten. Dit betekent dat we niet alles kunnen wat een SO-school wel kan en dit betekent ook dat we niet tegen alle kinderen met SO-problematiek ja kunnen zeggen. We bestuderen, bespreken en beoordelen moeilijke casussen dan ook per geval.

3.5 Toegepaste methodieken

Methodieken betreffen hier een training en/of aanpak die naast het onderwijsprogramma kan worden ingezet voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze methodieken geven de school de mogelijkheid om specifieke leerlingen extra te ondersteunen bij hun ontwikkelingsbehoefte.

Waar	Toegepaste methodieken	Ondersteuning	Aanwezigheid	Afspraak	Benchmark
	Aanpak emotionele ontwikkeling (faalangst)		✓	–	75 %
	Aanpak gedrag(sproblemen)		✓	–	92 %
	Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling		✓	–	92 %
	Aanpak sociale ontwikkeling		✓	–	100 %
	Aanpak sociale veiligheid		✓	✓	100 %
	Agressieregulatietraining		✓	–	42 %
	Rekenttraining		✓	–	42 %
	Rouwverwerking		✓	–	50 %
	Taaltraining		✓	–	50 %
	Training sociale vaardigheden		✓	–	100 %
–	Training studievaardigheden		–	–	25 %
	Time-out aanpak		✓	–	50 %

Toelichting

We hebben voor vrijwel alle aanpakken geen extra personeel meer beschikbaar. Dit betekent dat genoemde aanpakken in principe binnen de klassenomgeving worden gegeven. Specifieke SOVA-trainingen zoals bijvoorbeeld Rots en Water zijn helaas door bezuinigingen uit de school verdwenen. We werken in de hele school met SWPBS.

3.6 Protocollen

De protocollen die de school heeft geven handelingsrichtlijnen. Hiermee is de school voorbereid om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen. Het gaat hierbij om de aanwezigheid en actieve inzet van dit protocol.

Waar	Protocol	Ondersteuning	Aanwezigheid	Afspraak	Benchmark
	Protocol dyscalculie		✓	–	42 %
	Protocol dyslexie		✓	✓	33 %
	Protocol gedrag / sociale veiligheid		✓	–	83 %
	Protocol medisch handelen		✓	✓	92 %
–	Protocol meer- en hoogbegaafdheid / excellentie		–	–	0 %
–	Protocol onderwijsondersteuning zieke leerlingen		–	–	0 %
	Protocol pesten		✓	✓	92 %
	Protocol rouw en overlijden		✓	–	67 %
	Protocol schorsen en verwijderen		✓	✓	100 %
	Protocol veilig thuis		✓	✓	92 %
	Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters		✓	–	58 %

Toelichting

De school heeft niet een specifiek protocol voor voorkomen van verzuim en thuiszitters. In samenwerking met het samenwerkingsverband, de schoolarts en de leerplicht doet de school er alles aan om verzuim te voorkomen. De school is altijd vroegtijdig met ouders en (hulpverlenings)partners in gesprek als het op school niet meer gaat en thuiszitten dreigt. We gebruiken hiervoor al snel het OT.

4. Betrokkenen en samenwerking bij ondersteuning

In deze paragraaf is beschreven wie er betrokken zijn bij verschillende stappen in het ondersteuningsproces en met welke organisaties er wordt samengewerkt.

De samenwerking met externe organisaties laat zien met welke externe organisaties de school samenwerkt en in welke vorm. Deze organisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Legenda

Zo ziet u met welke organisaties er wordt samengewerkt en of er in relatie tot deze samenwerking een afspraak is binnen het samenwerkingsverband.

- Vaste samenwerkingsvorm
- Flexibele samenwerking
- Aanwezig / de afspraak is nagekomen
- Niet aanwezig / er is geen afspraak
- Er is wel een afspraak maar die is niet nagekomen

Samenwerking met externe organisaties

Organisatie	Samenwerking	Afspraak
Centrum jeugd en gezin (CJG)		-
Lokale overheid/gemeente		
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)		
GGZ / Jeugd-GGZ		-
Jeugdarts		-
Jeugdhulpverlening		-
Zorginstellingen		-

Samenwerking met externe partijen

Partij	Aanwezig	Afspraak
Ouders	✓	-
Regulier basisonderwijs (BAO)	✓	-
Speciaal basisonderwijs (SBO)	✓	-
Regulier voortgezet onderwijs (VO)	✓	-
Speciaal onderwijs (SO)	✓	-
Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)	✓	-

Integraal aanbod met derden

Partij	Aanwezig	Afspraak
Onderwijs en medische zorg zijn geïntegreerd	✓	–
Onderwijs en paramedische zorg zijn geïntegreerd	✓	–
Onderwijs en psychiatrische zorg zijn geïntegreerd	–	–
Onderwijs en opvoedkundige zorg zijn geïntegreerd	✓	–

Toelichting

Ten aanzien van de samenwerking met externe organisaties is de volgende toelichting van belang.

Onderwijs en medische zorg zijn niet geïntegreerd, maar wel aanwezig in de school. (Verpleegkundige, schoolarts). Zo ook met opvoedkundige zorg (Lijn 5) Met de zorginstellingen kan zowel flexibel als in vaste samenwerkingsvorm worden gewerkt. Vaak is dit afhankelijk van de aard van de problematiek. Wanneer de problemen intensiever zijn wordt vaak gewerkt met Eén gezin, één plan overleggen, wat kan worden gezien als een meer vastere werkvorm, dan incidenteel contact met hulpverleners bij oudergesprekken bijvoorbeeld.

5. Kwaliteit van de ondersteuning

In dit hoofdstuk wordt weergegeven welke waardering bestaat voor de manier waarop de school onderwijsondersteuning biedt. De standaarden uit het waarderingskader van de Inspectie bieden hiervoor een duidelijk handvat. Beschreven wordt hoe de Inspectie de school heeft beoordeeld op deze standaarden. Ook wordt weergegeven hoe de school zichzelf beoordeelt op indicatoren voor handelingsgericht werken.

5.1 Normering Inspectie

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijksheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

De Inspectie heeft School voor Speciaal Basisonderwijs De Wissel (00RU00) bij haar laatste kwaliteitsonderzoek van 01-04-2015 beoordeeld met de waardering Voldoende.

De inspectie heeft de volgende sterke punten van de school aangegeven:
Pedagogisch klimaat, instructie, effectieve leertijd, uitstroom, aanpak autisme,

5.2 Indicatoren handelingsgericht werken

Hieronder is op indicatoren ten aanzien van handelingsgericht werken (HGW) een zelfoordeel van de school weergegeven. Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden. De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda

Aantal indicatoren in het betreffende aspect

S	Slecht
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Aspect	#	S	O	V	G
Handelingsgericht werken	12	0 %	0 %	25 %	75 %

Opbrengsten	14-15	15-16	16-17	17-18	Afspraak score
Onderwijsbehoeften		G	G	G	V
Wisselwerking leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof		G	G	G	V
Reflectie leerkrachten		G	G	G	V
Bewustzijn invloed leerkrachten		G	G	G	V
Benoemen en benutten sterke kanten		G	G	G	V
Samenwerking leerkrachten en leerlingen		V	V	V	V
Samenwerking leerkrachten en ouders		V	V	V	V
Benoemen SMART doelen		G	G	G	V
Aanwezigheid groepsplan		G	G	G	V
Bespreken groepsplan		G	G	G	V
Heldere afspraken onderwijs- en begeleidingsstructuur		G	G	G	V
Openheid werkzaamheden		V	V	V	V

6 Ambities en ontwikkeldoelen

In de voorgaande hoofdstukken is omschreven welke mogelijkheden de school nu heeft. In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke ondersteuningsmogelijkheden de school in de nabije toekomst wil ontwikkelen en welke activiteiten zij onderneemt om dit te gaan doen.

In onderstaande tabel is dit samengevat.

Nr	Toelichting	Doel	Deadline
1	Doel	Handelingsgericht werken leraren	15-07-2017
	Toelichting	Procedure van toetsen, via analyse, plan, plannen en uitvoeren	
	Activiteit	Werkgroep ingesteld Procedure aanpassen Documenten maken Invoeren	
2	Doel	Inrichting intern ondersteuningsproces	15-07-2016
	Toelichting	Invoeren instrument voor volgen sociaal-emotionele ontwikkeling	
	Activiteit	Werkgroep Instrumenten bekijken en beoordelen keuze maken Invoeren Invullen	
3	Doel	Ontwikkelen van onderwijsaanbod	01-08-2017
	Toelichting	Invoering PBS	
	Activiteit	Individuele en teamscholing, invoeringstraject	
4	Doel	-	-
	Toelichting	-	
	Activiteit	-	
5	Doel	-	-
	Toelichting	-	
	Activiteit	-	

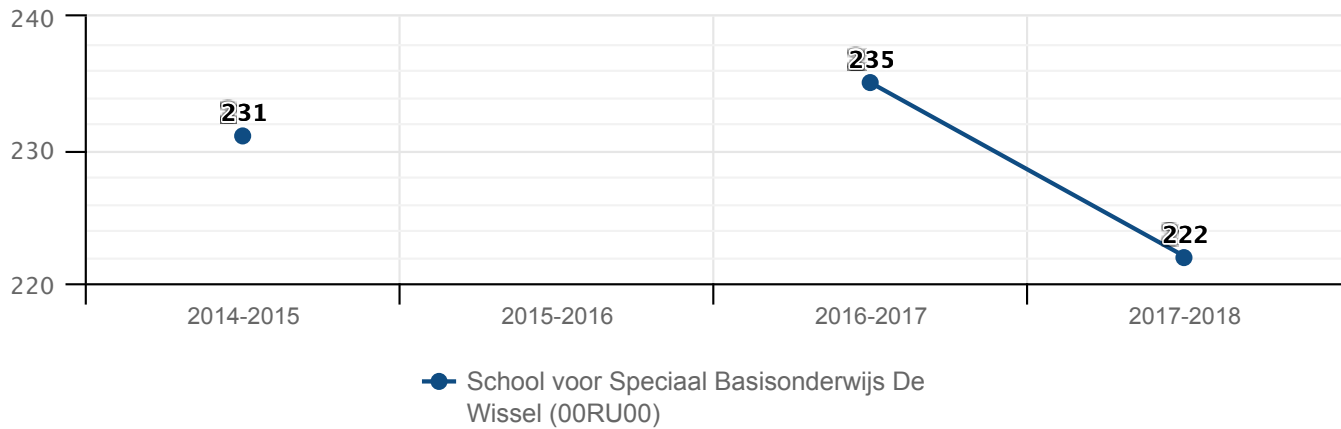
Bijlagen

A: Kengetallen

In deze paragraaf zijn kengetallen over de leerlingen, personele bezetting en school opgenomen.

Instream

Grafiek 1: leerlingaantallen op 01-oktober

Gegeven	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Totaal			235	222
Aantal leerlingen jonger dan 8 jaar		0	53	42
Aantal leerlingen van 8 jaar en ouder		0	182	180
Groepsgrootte (gemiddeld)		15	15	15

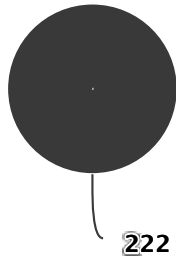
Tabel 1: gemiddelde groepsgrootte, aantal leerlingen jonger en ouder dan 8 jaar

Gegeven	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Regulier basisonderwijs (BAO)		0	23	17
Speciaal basisonderwijs (SBO)		0	2	0
Speciaal onderwijs (SO)		0	6	1
Anders, namelijk		0	6	0

Tabel 2: aantal leerlingen dat over het afgelopen schooljaar tussentijds is ingestroomd

Populatie

Grafiek 2: aantal TLV's

- TLV laag
- TLV midden
- TLV hoog
- TLV SBO
- Overige bekostiging

Gegeven	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Leerlingen ingeschreven op de school		0	235	222
Aantal leerlingen met een TLV laag		0	0	0
Aantal leerlingen met een TLV midden		0	0	0
Aantal leerlingen met een TLV hoog		0	0	0
Aantal leerlingen met een TLV SBO		0	235	222
Aantal leerlingen met overige bekostiging		0	0	0

Tabel 3: aantal toegekende toelaatbaarheidsverklaringen naar type

Gegeven	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Aantal leerlingen met begeleiding en/of behandeling op basis van de Jeugdwet		0	0	0
Aantal leerlingen met hulp vanuit de Wet Langdurige Zorg		0	0	0
Aantal leerlingen met verpleging en/of paramedische zorg op basis van de Zorgverzekeringswet		0	0	0
Aantal leerlingen met aangepast vervoer		0	105	74

Tabel 4: aantal leerlingen met begeleiding/hulp of aangepast vervoer

Gegeven	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
OPP			235	222

Tabel 5: ontwikkelingsperspectieven huidige schooljaar per 01 oktober

Gegeven	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
De school heeft een wachtlijst			Nee	Nee
Absoluut schoolverzuim		0	0	0
Wettelijk verzuim		0	2	0

Tabel 6: gegevens wachtlijst school en absoluut verzuim

Gegeven	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
SO		0	6	2

Tabel 11: het aantal leerlingen over het afgelopen schooljaar in, dat is uitgestroomd uit het SBO naar het SO

Tussentijdse uitstroom / terugplaatsing vanuit het SBO

Gegeven	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Regulier basisonderwijs (BAO)?		0	2	3
Speciaal basisonderwijs (SBO)?		0	2	5
Speciaal onderwijs (SO)?		0	4	2
Anders, namelijk		0	2	0

Tabel 14: aantal leerlingen dat over het afgelopen schooljaar tussentijds is uitgestroomd/teruggeplaatst naar onderwijssoort

Personele bezetting

Gegeven	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Groepsleraren		23	21	22
Onderwijs-/klassenassistenten		7	6	6
Leraarondersteuners/ praktijkvakdocenten		1	1	1
Zorgmedewerkers		0	2	2
Directie		2	1	2

Tabel 15: aantallen (fte) personele bezetting per begin van het schooljaar